

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool te SLEIDINGE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 24992

Instelling Gemeentelijke Basisschool

Directeur Christine DE BAETS

Adres Sleidinge-Dorp 142 - 9940 SLEIDINGE

Telefoon 09-357.37.52

E-mail gbs.sleidinge@evergem.be

Website www.evergem.be/gbssleidinge

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Evergem

Adres Fortune De Kokerlaan 11 - 9940 EVERGEM

Scholengemeenschap Gemeentescholen Evergem

Adres Reibroekstraat 2A - 9940 EVERGEM

CLB Vrij CLB Regio Gent

Adres Marialand 29 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 01-02-2016; 02-02-2016; 03-02-2016; 04-02-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 04-02-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 19-02-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Marc BOONE

Teamleden Vera POLLIER

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	13
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	19
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	19
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	20
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	22
4.1 Evaluatiepraktijk	22
4.2 Leerbegeleiding.....	24
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	28
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	33
6.1 Wat doet de school goed?	33
6.2 Wat kan de school verbeteren?	33
6.3 Wat moet de school verbeteren?	34
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	35
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	35

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de gemeentelijke basisschool gelegen in het centrum van Sleidinge, een deelgemeente van Evergem. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke **schoolkenmerken**, de omgeving, het personeel en de leerlingen. In de nabije omgeving is een basisschool van een ander net gevestigd. Op nog drie andere locaties wordt gemeentelijk basisonderwijs georganiseerd in Evergem. De huidige directie fungeert het derde jaar in haar functie. Door de frequente directiewissels van de laatste vijf jaar raakte de continuïteit voor een stabiel schoolbeleid enigszins zoek. Dat leidde onder meer tot een dalend aantal leerlingen in de kleuterschool. Naar verluidt zou dat vanaf dit schooljaar stagneren. Het aantal leerlingen in de lagere school is momenteel vrij stabiel. Overwegend in het kleuteronderwijs is de voorbije jaren een verjonging van het lerarenkorps kenmerkend. Een behoorlijk aantal (zorg)leerkrachten is deeltijds in dienst. De school werkt volgens het jaarklassensysteem. Voor elke leeftijdscategorie of leerjaar worden twee klassen ingericht, behalve voor twee leerjaren waar men drie klassen voorziet. Kinderen uit alle lagen van de (overwegend) lokale deelgemeente bevolken de school. Het aantal kans- en taalarme kinderen neemt toe. Het schoolbestuur en de school zetten hiervoor sterk in op een ondersteunend zorgbeleid en dito beleidsvoering. Het aantal zittenblijvers ligt lager dan het netgebonden en het Vlaamse gemiddelde. Een aantal kinderen geniet toegevoegde begeleiding door interne en externe deskundigen. Op persoonlijk initiatief van de ouders krijgen meerdere leerlingen buiten de reguliere schooluren extra ondersteuning van externe experts.

Op basis van het **vooronderzoek** van 25 januari 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en voor muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor wiskunde en voor muzische vorming de eindtermen te bereiken. Hierbij werd ook gepeild naar de integratie van informatie- en communicatietechnologie (ICT). Daarnaast ging de onderwijsinspectie de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking na van de leerbegeleiding en van de evaluatiepraktijk door de teamleden, waarbij ze ook elementen van de rapporteringspraktijk in rekening bracht. Aspecten van het algemeen beleid betekende voor de inspectie eveneens een parameter om de onderwijskwaliteit te bepalen. Tenslotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving (schooladministratie) en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) van de leeromgeving.

In de **kleuterschool** wijst het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen uit dat de resultaten van de onderzochte leergebieden **Nederlands** en **muzische vorming** aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam streeft in voldoende mate bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen na. Planningsdocumenten getuigen van een doordachte en deskundige aanpak. De verticale samenhang blijkt vooral uit de aanwezige groei- en leerlijnen voor diverse aspecten van Nederlands en muzische vorming. Horizontale samenhang is het gevolg van de thematische aanpak in het kleuteronderwijs. Didactisch materiaal is in voldoende mate aanwezig hoewel het gebruik ervan voor enkele aspecten voor verbetering vatbaar is. De klasinrichting is goed gestructureerd op de bevloering van bewegingsruimte na, die niet aangepast is aan haar doel. Voldoende gevarieerde evaluatievormen op klas- en individueel kleuterniveau, gekoppeld aan (extra)begeleiding zorgt voor maximale ontwikkelingskansen bij de kleuters.

In de **lagere school** wijst het onderzoek naar de onderwijsresultaten voor **wiskunde** uit dat deze aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam bereikt in voldoende mate bij de leerlingen de eindtermen. Ze beroept zich daarbij op twee verschillende onderwijsleerpakketten, wat de continuïteit niet bevordert. Het ligt in de bedoeling te komen tot eenzelfde onderwijsleerpakket doorheen de lagere school.

Afspraken voor verticale samenhang zijn passend aanwezig. Leraren reiken voorbeelden aan van horizontale samenhang hoewel deze in meerdere klassen voor uitbreiding vatbaar zijn. Affichering van wiskundige didactische wandplaten kan herzien worden op inhoudelijk en vormelijk vlak. Ondersteunende didactische materialen zijn in ruime mate aanwezig. De zorgmedewerkers zijn nauw betrokken bij kinderen die extra zorg behoeven. Mits men passende maatregelen treft, kunnen de leereffecten nog opgevoerd worden.

Het onderzoek naar **muzische vorming** in de lagere school wijst uit dat de werking tegemoet komt aan de maatschappelijke verwachting, zoals vervat in de decretale eindtermen. Uit planningsdocumenten blijkt dat het aanbod voldoende is afgestemd op de leerplannen en veelal geconcretiseerd is in (zinvolle) lesfiches. Recent zijn de weekroosters aangepast aan de netgebonden voorschriften, het komt er nu op aan deze een doelmatige invulling te geven. Voor een gevarieerde en graduele opbouw hanteert de school overzichten per leerjaar waarop men mogelijke activiteiten vermeldt voor elk van de vijf domeinen. De aandacht voor muzische vorming blijkt ook uit onder meer de affichering van de kindrealisaties in de klas en de gang. Om de cultuureducatie te voeden, organiseert de school bijkomende initiatieven die vaak in de muzische sfeer liggen en ze participeert aan muzische evenementen. De evaluatie kan uitgebreid en verdiept worden. Het aantal muzische naslagwerken is eerder beperkt. De (extra) leerbegeleiding ligt hoofdzakelijk in handen van de klasleerkracht.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de **evaluatiepraktijk** - inzonderlijk in de lagere school - aan het begin van een ontwikkelingsproces staat. De school beschikt nog niet over een visie die aangeeft hoe teamleden breed en leerplangericht kunnen evalueren. Evaluaties zijn overwegend gericht op het bepalen van het actuele beheersingsniveau van de leerlingen om daaraan desgevallend extra zorginitiatieven te koppelen. Ze sturen in mindere mate het eigen leerkrachtengedrag aan. De meeste evaluaties gebeuren in functie van het leerlingvolgsysteem en de schoolrapporten. De rapportering als verlengstuk van de evaluatie gebeurt via diverse kanalen en is een sterk gegeven binnen de school. Bij de traditionele schoolrapporten zijn niet alle opportuniteiten benut. Het organiseren van pedagogische studiedagen rond breed evalueren (waaronder toetsaanmaak naar inhoud en vorm) zou de school nog meer kracht kunnen geven om ook hierin te groeien.

Het team beschikt over een gezamenlijk gedragen visie en aanpak aangaande de **leerbegeleiding** om de vooropgestelde doelen volwaardig na te streven / te bereiken. De onderwijsgegenden zijn vertrouwd met de zorgstructuur (zorgdriehoek) en de werking is daarop afgestemd. Klas- en zorgleerkrachten verwoorden preventieve en remediërende acties die tegemoet komen aan individuele noden. De zorgcoördinator organiseert en coacht de zorgwerking. Daarnaast neemt ze nog tal van zorgfuncties op zich. De samenwerking en communicatie met externe hulpverleners verloopt vlot. Extra zorg kan nog beter ingezet worden tijdens de gymlessen.

Het onderzoek van het **algemeen beleid** toont aan dat het beleidsvoerend vermogen gebaseerd is op participatief leiderschap en vanuit een democratische basis. Dat blijkt onder meer uit de aanwezigheid van een kernteam en diverse werkgroepen voor praktisch-organisatorische evenals pedagogisch-didactische schoolaangelegenheden. Wordt de directie gewaardeerd voor haar gedrevenheid, communicatie- en organisatietalent, dan verwacht men ook dat ze in de lagere school richtinggevende bakens uitzet, voorleeft coacht en opvolgt. De onderwijsgegenden laten zich positief uit over de besluitvorming die als team wordt bepaald of door de directie / kernteam na overleg met de betrokkenen. Er leven goede relaties onder de teamleden en met de directie, wiens toegankelijk, aanspreekbaarheid en humane omgangsvormen gesmaakt worden. Ze effenen de weg naar een gelijkgerichte visie en aanpak ten aanzien

van de opvoedings- en onderwijsopdracht. De inspectie concludeert dat het huidig schoolmanagement voldoet aan de actuele verwachtingen van schoolhouden en -leiden.

Het onderzoek naar de erkenningsvoorwaarden, de regelgeving evenals naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school de reglementering respecteert. De onderwijsinspectie formuleert een **gunstig advies** en wenst de school alle succes in haar verdere ontwikkeling naar kwalitatief hoogstaand onderwijs... ten bate van de haar toevertrouwde kinderen!

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

wiskunde
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Door de gerichte afstemming van het opvoedings- en onderwijsaanbod op de leerplandoelen komt de kleuterschool tegemoet aan de maatschappelijke verwachting zoals die vervat is in de ontwikkelingsdoelen. Uit de planningsdocumenten blijkt de nodige aandacht voor een brede en sequentieel opgebouwde taalontwikkeling. De klasinrichting getuigt van een goed uitgeruste en gestructureerde leef- en leeromgeving die tegemoet komt aan de talige noden van de kleuters. Een 'taalklasje' is voorzien voor taalarme kleuters. De onderwijsgevenden volgen de taalontwikkeling van de kleuters op en voorzien in passende begeleiding op basis van individuele voortgang en noden.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Het aanbod van muzische inhouden en activiteiten is in voldoende mate afgestemd op de netgebonden leerplannen. Horizontale afstemming is ingebed in de thematische werking binnen de kleuterklassen. Verticale samenhang blijkt uit de formele afspraken die leven voor een aantal deelvvaardigheden. De materiaalvoorziening voor individuele en groepsrealisaties voldoet ruimschoots. De evaluatie gebeurt overwegend mondeling door de leerkracht en via etaleren van de creaties.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming

Curriculum	Voor een gevarieerd en gegradeerd aanbod van Nederlands en muzische
Onderwijsaanbod	vorming (zo ook voor de overige leergebieden en persoonlijkheidsaspecten)
<i>Referentiekader</i>	hanteren de kleuterleerkrachten diverse bronnen: naslagwerken uit de handel,
<i>Planning</i>	ideeën van stagedoende aspirant-leerkrachten, de bieb, het internet ... De
<i>Evenwichtig en volledig</i>	leerkrachten beschikken over enkele muzische bronnen i.v.m. domeinen van
<i>Samenhang</i>	muzische vorming. Ook voor schrijfinitiatie zijn aangepaste naslagwerken
<i>Brede harmonische vorming</i>	voorzien. Daarnaast verwijzen ze naar de netgebonden leerplannen en een
<i>Actief leren</i>	eraan gekoppeld bewakingsinstrument om tegemoet te komen aan de
	decretale beleidsvoorschriften. Uit documenten blijkt overigens de afstemming
	van de domeinen binnen Nederlands en muzische vorming op de leerplannen.
	Bovendien is ook het aanbod in de diverse hoeken, via de ontdekdozen, met de
	computer, de poppenkast ... expliciet gerelateerd aan de leerplandoelen.

Sommige leerkrachten beschikken over opmerkelijke muzisch-creatieve competenties die men breder kan inzetten dan in de eigen klas en/of de eigen school. Ook voor het leergebied Nederlands zijn informatieve boeken aanwezig rond de taalontwikkeling bij kleuters. Om de decretale ontwikkelingsdoelen maximaal na te streven, beschikken sommige leerkrachten over een oplijsting van leerplandoelen per domein die ze verrijken met eigen ideeën. Ze coderen deze als het om een intentioneel nagestreefd focusdoel gaat. Er is afleesbaar of het om 'aanzetten', de 'verwerking' of een 'systematische behandeling' gaat.

Uit de planningsdocumenten blijkt dat de jaarplanning overwegend doordacht en genuanceerd is uitgezet met aandacht voor thema's die de jaarkring volgen, verrijkt met belangstellingscentra die aansluiten bij de kinderlijke leef- en belevingswereld. Op actuele gebeurtenissen en thema's 'vom Kinde aus' gaat men in als die een meerwaarde genereren. De kleuterleerkrachten beschikken niet formeel over elkaars jaarplanning. Men verantwoordt dit als overbodig omwille van de vele (in)formele overlegmomenten tussen de betrokken leerkrachten. Voor de jaarlijks weerkerende belangstellingscentra daarentegen liggen bij sommige leerkrachten wel inhoudelijke afspraken vast. Uit de themapanning blijkt dat de diverse domeinen van Nederlands en muzische vorming herkenbaar aanwezig zijn. Een overzicht van mogelijke activiteiten binnen Nederlands -zo ook voor muzische vorming en andere leergebieden- is niet aanwezig. De dagplanning is overwegend een genuanceerde weergave van activiteiten met vermelding van de organisatievormen, activiteiteninhouden, (leer-plan)doelstellingen en materiaalvoorzieningen. Reflectie op kind- of klasniveau aan het einde van de dag is niet opgenomen, sommige kleuterleidsters verwijzen hiervoor naar een observatiedocument (schrift, map ...) waarin ze zowat dagdagelijks opmerkelijke vaststellingen registreren. Eerder uitzonderlijk voorziet men in een reflectiemoment met kleuters, bv. bij het afsluiten van de voormiddagactiviteiten. In sommige kleuterklassen is de benomen tijd voor rituelen op dagniveau (sanitaire stop, koek eten ...) ruim bemeten en niet gerelateerd aan een expliciet pedagogisch-didactisch doel.

Inherent aan de thematische behandeling van de belangstellingscentra is de horizontale samenhang waarbij inhouden en activiteiten van de diverse leergebieden en persoonlijkheidsaspecten (sociale vaardigheden, emotionele ontwikkeling, aspecten van 'leren leren' bij de oudste kleuters ...) in het thema zijn ingebed. We stellen deze vast op basis van de uitwerking van de week- en dagplanning. Hieruit blijkt de nodige aandacht voor verscheidenheid in het aanbod binnen de domeinen van Nederlands en met expliciete aandacht voor het receptief en productief taalgebruik. Hetzelfde kan gezegd over muzische vorming waarbij geïntegreerde aandacht is voor de pijlers beschouwen en creëren. De oudste kleuters komen op een speelse en ongedwongen wijze ook in contact met andere talen (overwegend Frans).

Verticale doorstroming is een intentioneel streefdoel in de kleuterschool. Voor elk der domeinen van muzische vorming is het aanbod hiërarchisch geordend doorheen de kleuterschool (4 niveaus). In concreto zijn voor een twintigtal deelvaardigheden groei- en ontwikkelingslijnen uitgezet, waaronder domeinen van muzische vorming en Nederlands: muziek en beweging, drama, stemspelletjes, luisteren en spreken, visuele en auditieve taalspelen, enz. Een generieke begrippenlijst doorheen de kleuterschool is in gebruik, evenals een streefwoordenschat bij de vaste thema's. Specifieke instructietaal voor het (toenemend) aantal taalarme en al eens Nederlands onkundige nieuwkomers is er niet.

De leerkrachten verrijken het talig aanbod bij de kleuters middels de boekenhoek die we in elke kleuterklas aantreffen. Men stimuleert het (passief) taalbegrip en het (actief) taalgebruik via onder meer de verteltafel en de klasbieb. Zo is er ook in meerdere klassen een poppenkast met specifieke poppen (astronaut, K3-groep, uit de axenroos ...) Vooral bij de jongste kleuters is het gebruik van vinger- en hand- en praatpopjes ingeburgerd. Voorleesmomenten door (groot)ouders of oudere kinderen van de school stimuleert hun luisterbereidheid en hun leeshonger. Uitbreiding van het boekenaanbod via de leesklas krijgt permanente aandacht. De leerkrachten reiken voorbeelden aan van gerichte aandacht voor het ontluikend lezen en schrijven, o.m. via het gebruik van picto's, het kopiëren en zelfstandig voortzetten van bewegingspatronen die de weg naar het aanvankelijk schrijven effenen. Grootmotorische ervaringen zoals omgaan met stoepkrijt, op ramen schilderen, vliegen als ... gaan de kleinmotorische (schrijf)vaardigheden vooraf. Voor de ontwikkeling van de muzische impressies organiseert de school al eens een toneelbijwoning of een museumbezoek. Muzische creaties worden geëtaleerd en besproken. Om tegemoet te komen aan de bewegingsdrang van de kleuters behoren expressievormen in de klas tot de dagelijkse activiteit, naast al eens een optreden voor de (groot)ouders of een schoolfeest.

Uit het aanwezig materiaal, de klasinrichting en het activiteitenaanbod blijkt dat de kleuters tal van exploreer- en experimenteerkansen krijgen. De organisatie van geleide en vrije keuzeactiviteiten in de klas komt tegemoet aan de spontane behoeften van de kleuters enerzijds en activeert de beoogde zone van de naaste ontwikkeling anderzijds. De leerkrachten stimuleren het actief leren bij de kleuters via exploreer- en experimenteerkansen die leiden tot constructieve vormgeving. Hierbij mogen ze vaak hun eigen leerproces in handen nemen, maar ze worden ook gestuurd door o.m. een visuele weergave (bv. een stappenplan) voor de uitvoeringsfase van al dan niet opgelegde kleuterrealisaties.

Materieel beheer

Uitrusting

Ontwikkelingsmaterialen

Leermiddelen

De klassen zijn ruim en passend voorzien van aangepaste materiaalondersteuning. De mezzanines creëren extra mogelijkheden. De kleuterleidsters slagen erin om hun klas sfeervol, gestructureerd en overzichtelijk in te richten. Ze is overwegend een weerspiegeling van een speel-, leer- en werkplek die tegemoet komt aan de belevende werkelijkheid van de kinderen. Ze verschaft een gevoel van veiligheid, dynamiek en stimuli dat spoort met de behoeften van de kleuters. De kleuterleerkrachten laten zich positief uit ten aanzien van het schoolbeleid en het schoolbestuur voor de ter beschikking gestelde financiële middelen. In principe wordt quasi alle gevraagde materiaal aangekocht als de betrokken leerkrachten vooraf het waarom, de noodzaak en de meerwaarde onderbouwen ... al ervaren ze ook de besparingsmaatregelen wat zich bijvoorbeeld vertaalt naar het gebruik van meer kosteloos materiaal. Aan de kleuterklassen is een bergruimte verbonden waardoor het courante materiaal binnen handbereik is. Doordat deze vaak volgestouwd is en in sommige klassen erg rommelig oogt, is de directe bruikbaarheid van sommige materialen niet evident. Behalve deze klasgebonden bergruimte beschikt de school over een centraal 'magazijn' voor het kleuter- en ook voor het lager onderwijs. Men kan ook een en ander ontlenen in de zorgklas en bij de collega's. In de regel beschikken elke twee aanpalende kleuterklassen ook over een gezamenlijke sanitaire ruimte die zindelijk is en ordelijk oogt.

De leerkrachten staan naar verluidt ook open voor wederzijdse uitwisseling en gebruik van materiaal: het boekenaanbod, constructiemateriaal, verbruiksmateriaal voor muzische vorming ... Een schildersezal (of verkleinde weergave ervan) is in een aantal klassen aanwezig, zo ook een poppenkast. De boekenhoek treffen we in alle klassen aan, het aanbod en de inrichting kan men in enkele gevallen nog verrijken en meer uitnodigend inrichten. De bevloering van de kleutergymruimte komt niet tegemoet aan de hygiënische en veiligheidsvoorschriften.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Kindvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De kleuteronderwijzers evalueren de kinderen doorheen de dag. Voor de registratie van opmerkelijke gedragingen en vaardigheden hanteren ze een eigen werkwijze (schrift, map ...) waarin per kleuter ruimte is voorzien voor losse notities. Ze beschikken eveneens over klaslijsten waarop deelvaardigheden worden geëvalueerd i.v.m. Nederlands, wiskundige initiatie e.a.: logisch ordenen, begrippen, drama al eens ... Over de meeste domeinen van de genoemde focussen wordt gerapporteerd. Genormeerde tests neemt men enkel af bij mogelijke risicokleuters. Op basis van de resultaten in het eerste leerjaar kan overleg volgen met de derde kleuterklas om de afstemming en de resultaten in de toekomst te optimaliseren. Zie ook rubriek 4.2 'Evaluatiepraktijk'.

Begeleiding	Voor een drempelloze en gestroomlijnde overgang van de kleuter- naar de lagere school, beschikken de betrokken leerkrachten over een uitgebreide oplist van integratie-initiatieven tussen de derde kleuterklas en het eerste leerjaar: gezamenlijke activiteiten (naar boerderij, tijdens de sportweek ...), de wen- en terugkomweek, contractwerk met mag- en moet-taken, op het eerste leerjaar afgestemde cijfer-, letter- en symboolvoorstelling ... naast ook de overgangsgesprekken met de ouders. De spelactiviteiten zijn overwegend gericht op de domeinen luisteren en spreken: telefoongesprek, raadspelen, woordpuzzels ... Behalve aan de taalverwerving an sich, gaat ook aandacht uit naar articulatie en geluidsnabootsing. Opmerkelijk is ook de aanwezigheid van een taalklas waar taalarme kinderen op een speelse wijze talige basisvaardigheden verwerven. Aspecten van preteaching effenen voor taalbehoefte kleuters de weg en verhogen de betrokkenheid bij het (taal)gebeuren in de reguliere klaswerking. De betreffende leerkracht volgde hiervoor aangepaste nascholing. Voor het verwerven van muzische vaardigheden ligt de begeleiding in handen van de kleuterleerkrachten. Ze kunnen hierbij indien nodig een beroep doen op de zorgleerkracht of een collega die over de nodige expertise beschikt. De kinderverzorgsters staan overwegend in voor de lichamelijke verzorging van de jongste kleuters. Zie ook rubriek 4.1 'Leerbegeleiding'.
Leerbegeleiding	
<i>Beeldvorming</i>	
<i>Zorg</i>	

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere school bereikt de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate. De jaarplanning van de onderwijsleerpakketten wordt vrij strikt gevolgd. Het leeraanbod is voldoende afgestemd op de leerplannen en de school legt afspraken vast voor een graduele opbouw. De materiële voorzieningen zijn in ruime mate aanwezig. Het team reikt voorbeelden aan van een gedifferentieerde en extra zorgaanpak. Het team is bereid de onderwijskwaliteit op te voeren aan de hand van de resultaten van genormeerde tests.

Curriculum	Als referentiekader voor het wiskundeaanbod hanteren de klasleerkrachten een (vrij) recent onderwijsleerpakket dat in grote mate is afgestemd op de leerplannen. De leerkrachten volgen hierbij de voorziene planning en passen deze enigszins aan naargelang de noden van de klasgroep en de voorschriften van het leerplan. Het C-werkboek dat veelal uitbreiding en herhaling bevat, krijgt in enkele klassen minder aandacht. De tijdbesteding op weekbasis en doorheen de leerjaren is conform de netgebonden voorschriften. Wegens de enigszins tegenvallende resultaten voor wiskunde de laatste jaren is dat leergebied sedert vorig schooljaar een schoolprioriteit. Zo worden inhoud en de wiskundemethode vergeleken met de netgebonden leerplannen met als bedoeling te zorgen voor de nodige bijstellingen om de wiskunderesultaten op te voeren. De school legt in dat verband werkdocumenten voor i.v.m. de domeinen getallen en meten evenals voor enkele deelaspecten (betaalmiddelen, klokken, toepassingen).
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Doorheen de lagere school hanteert men niet hetzelfde wiskundepakket. Vanaf het derde leerjaar met name is een andere wiskundemethode in gebruik. Dit schaadt de continuïteit en de verticale samenhang wat leidt tot negatieve effecten inzonderheid bij rekenzwakke kinderen. Afspraken tussen het tweede en hoofdzakelijk het derde leerjaar liggen vast om mogelijke breuklijnen te voorkomen, wat echter niet het verhoopte resultaat oplevert. Momenteel participeert de school aan een pilootproject van een recent lessenpakket wiskunde dat nog in ontwikkeling is. Het streefdoel hierbij is: een uniform onderwijsleerpakket hanteren doorheen de lagere school. Met de derde kleuterklas leven formele, schriftelijke afspraken voor een drempellage overgang zonder discontinuïteiten. Op schoolniveau liggen ook referentiematen vast voor meten, die we effectief gebruikt zien doorheen de leerjaren. Sommige leraren in de bovenbouwklassen gaan hierin inhoudelijk verder dan wat de leerplannen voorschrijven, ondanks de eerder zwakke (eind)resultaten. De referentiematen aan de klaswand voor metend rekenen kunnen best herbekeken worden naar inhoud en visuele voorstelling in het licht van realiteitszin en functionaliteit. Het team heeft de maateenheden voor meten en aspecten van meetkunde per leerjaar in een overzicht opgesteld.

Horizontale samenhang die de functionaliteit van wiskunde gunstig beïnvloedt bij de leerlingen, zien we vooral in de aanvangsklassen van de lagere school. Daar is de integratie van wiskunde met Nederlands, muzische vorming en 'mens en maatschappij' evenals 'wetenschappen en techniek' (ex-wereldoriëntatie) prominent aan de orde. Sommige leerkrachten in de onderbouwklassen beschikken daarvoor over een oplijsting van activiteiten waaruit diverse acties blijken van horizontale samenhang. We treffen er ook een klaswinkel aan die het wiskunde onderwijs voor de kinderen verlevendigt en de levensechtheid verhoogt, waardoor wiskundige principes en inzichten beter beklijven en dieper inslijpen. In de overige leerjaren is de aandacht voor horizontale samenhang eerder occasioneel dan een bewust streefdoel, bv. bij een project of een leeruitstap waarbij het wiskunde onderwijs aan werkelijkheidswaarde wint. Waardevolle kansen voor horizontale samenhang met het leergebied lichamelijke opvoeding worden zelden of niet benut. De relatie met het leergebied overschrijdend 'leren leren' komt gericht aan bod via algoritmerend en heuristischerend onderwijs. Dat laatste kan beter op elkaar aansluiten. Er leven enkele formele afspraken i.v.m. wiskundige terminologie, cijferalgoritmen en didactisch omgaan met formules voor omtrek- en oppervlakteberekening. Leraren reiken voorbeelden aan van actieve leerkanalen voor de kinderen: de hoeken- en contractwerking, de klaswinkel, partnerwerk, coöperatieve werkvormen, het eigen leerproces verwoorden (en vergelijken) evenals autocorrectie. Bij deze laatste werkvorm kan de didactische meerwaarde in vraag worden gesteld, hoewel daarrond afspraken vastliggen. In de hoeken- en contractwerking komen vaak wiskundige elementen voor, o.m. voor het automatiseren van wiskundige deelvaardigheden (muurtjes, flitskaarten, hoofdrekenen, tafels ...).

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i> <i>Leermiddelen</i>	De leerkrachten en de leerlingen beschikken over de methode gebonden hand- en werkboeken, differentiatieboeken evenals over de noodzakelijke ondersteunende materialen. De school legt per leerjaar en op schoolniveau een (uitgebreide) recent bijgestuurde inventaris voor van wiskundige leermiddelen waaruit blijkt dat de domeinen getallen, meten en meetkunde voldoende ontwikkelingskansen kunnen krijgen. Een deel van het wiskundemateriaal bevindt zich in de betreffende klas, een ander deel is gecentraliseerd en overzichtelijk opgeborgen in 'meetkasten'. Op school is een vorm van visietekst aanwezig i.v.m. de 'Klasinrichting en klaswanden in de basisschool'. Per leergebied (en voor diverse domeinen) liggen waardevolle afspraken vast... die we niet altijd gerealiseerd zien in de klassen. Voor wiskunde treffen we aan de klaswand syntheseplaten aan i.v.m. getallen (begrippen, voorstellingswijzen), meten en meetkunde. In enkele klassen kan hieraan meer aandacht geschonken worden. Sommige wandplaten zijn te klein voor klassikaal gebruik, andere zijn gedateerd. Over de voorstelling van omtrek- en oppervlaktebepaling leven weinig formele afspraken. In de aanvangsklassen wordt het getalbeeld niet altijd consequent voorgesteld.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De leerkrachten baseren zich overwegend op de methodetoetsen om de evolutie van de leerlingen op te volgen. Ze passen deze desgevallend aan met eigen toetsen, waarbij in de onderbouwklassen sommige opdrachten ook handelend dienen opgelost. Uit de netgebonden centrale toetsen waaraan de leerlingen participeren aan het einde van de lagere school, blijkt dat de resultaten overwegend onder het Vlaamse gemiddelde en onder dat van de betreffende referentiegroep ligt. Het gegeven dat de resultaten van de LVS-toetsen na de vakantieperiode beduidend lager liggen dan ervoor, doet de vraag rijzen in welke mate inzichten en vaardigheden voldoende zijn verankerd en voorafgingen aan het automatiseringsproces. De resultaten van deze LVS-tests van de voorbije drie jaar geven een iets gunstiger -zij het grillig- beeld doorheen de basisschool dan de centrale OVSG-toetsen. Zie ook punt 4.1 'Leerbegeleiding'. De onderwijsgeevenden bezinnen zich momenteel over de feitelijke (cf. de analyse begin 2015) en wenselijke situatie op vlak van het wiskundig aanbod en koppelen daaraan o.m. een nieuw wiskunde onderwijsleerpakket.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Omwille van de soms tegenvallende resultaten van wiskunde, werd daarvan vorig jaar werk gemaakt en zodoende staat 'wiskunde' dit schooljaar in de focus. Tijdens didactische teambijeenkomsten hebben teamleden 'studeerkaarten' aangemaakt rond wiskundige deelaspecten. Om de leereffecten te verbeteren, wil men in elk leerjaar het 'automatiseren' van wiskundige vaardigheden opvoeren: splits- en oefenkaarten, maaltafels (tot en met het vijfde leerjaar!), vijf-minuten-didactiek bij het begin van de dag, de meetkundige formules. De inspectie maakt kanttekeningen bij een (te) doorgedreven automatisering... de vraag stelt zich of men aan de didactische aanpak voor het verwerven van de noodzakelijke inzichten en vaardigheden, voldoende tijd besteedt en de nodige onderbouwing voorziet, m.n. de materiële handelingsfase - fase van het schematiseren - fase van het vastzetten.

Hoeken- en contract worden georganiseerd omwille van de differentiatiemogelijkheden (leeraanbod, tempo, al dan niet met materiaalondersteuning) en omwille van de vaak aantrekkelijke voorstelling en het gevarieerd opdrachtaanbod wat de extrinsieke motivatie opvoert. Sommige leerkrachten beogen hiermee ook expliciet de ontwikkeling van de sociale vaardigheden en de zelfstandigheidsbevordering, anderen benutten deze werk- en organisatievorm eerder in remediërend perspectief. De school hanteert gedifferentieerde werkboeken, differentiatiemateriaal voor schrandere en inzonderheid voor minder knappe rekenaars. Vanaf het derde leerjaar worden de leerlingen klasoverschrijdend gehergroepeerd op basis van het beheersingsniveau voor wiskunde. De school voorziet ook in een bijkomend digitaal leeraanbod voor leerlingen die meer / minder aankunnen en als huistaak. Voor enkele leerlingen is een individueel traject uitgezet met o.a. curriculumdifferentiatie.

In de bovenbouwklassen hanteert men 'strategiekaarten' en 'stappenplannen' voor specifieke wiskundige problematieken (ongelijke verdeling, bruto-tarar-netto, afstand-snelheid-tijd ...). Meerwaarde en valkuilen van dergelijke aanpak zijn nog niet geëvalueerd.

Voor wat de structuur van de (extra) zorg op school-, klas- en kindniveau betreft: zie rubriek 4.1 'Leerbegeleiding'.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere school bereikt in voldoende mate de decretale eindtermen zoals vervat in de netgebonden leerplannen. De leerkrachten hanteren -via de begeleidingsdienst- planningsdocumenten die naar visie en aanpak sporen met de verwachtingen van de overheid. De benomen onderwijstijd voor muzische vorming is in overeenstemming (gebracht) met de voorschriften. De school schenkt voldoende aandacht aan een gevarieerd en gegradeerd aanbod doorheen de leerjaren. Ook buiten de school(m)uren leven initiatieven om de cultuureducatie bij de kinderen te motiveren en te ontwikkelen.

Curriculum	De voorbije drie jaar stond het leergebied 'muzische vorming' in de focus , naast enkele andere prioriteiten. Momenteel hanteren de onderwijsgeevenden diverse bronnen om tegemoet te komen aan de leerplanvoorschriften. Die laatste horen we eerder schaars vermelden als leidraad voor het uitzetten van het muzisch leer- en opvoedingsaanbod. Sommige leerkrachten verwijzen naar enkele naslagwerken uit de handel, anderen informeren zich via het internet, leerkrachtenwebsites, de eigen deskundigheid. Wat dat laatste betreft stellen we vast dat de school over heel wat interne expertise beschikt, bv. van leerkrachten die buiten hun onderwijsopdracht actief betrokken of werkzaam zijn in muzische organisaties. We stellen ook vast dat deze knowhow slechts in beperkte mate wordt ingezet op schoolniveau, laat staan op niveau van de scholenge-meenschap. Voor de concrete inhoud en lesangang verwijzen heel wat onderwijsgeevenden naar lesfiches. Veelal getuigen deze van een doordachte en vaak creatieve invulling en vormgeving. Uit de creaties van de leerlingen en uit de bijgewoonde lessen blijkt dat de kinderen voldoende kansen krijgen tot actief leren middels exploreren om materiaalgevoeligheid te ontwikkelen,
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

experimenteren om de materiaalmogelijkheden te ontdekken en constructief te creëren.

Met de netgebonden tijdbesteding op weekbasis werd omzeggens geen rekening gehouden en deze was veelal (ver) benedenmaats voor muzische vorming. De school slaagde erin tijdens de doorlichtingsweek het weekrooster te conformeren met het leerplan, zo ook voor de andere leergebieden. Het is nu de taak van de directie de effectieve invulling van deze lestijden (muzische vorming) te controleren en aan het einde van het schooljaar het huidige weekrooster op zijn effectiviteit en haalbaarheid te evalueren, bij te sturen waar nodig en te borgen voor de toekomst.

Voor de verticale samenhang hanteren de klasleraren een 'muzische bewaker' die per leerjaar is aangemaakt. Voor elk van de vijf domeinen zijn een aantal activiteiten vermeld die de leerkracht een concrete invulling geeft. Voor enkele domeinen geeft men met codes de frequentie en de dominante doelgroep aan, maar dit is niet consequent aangehouden. In welke mate deze werkwijze een duidelijk beeld geeft / zal geven van de variatie en gradatie doorheen de lagere school, is op dit ogenblik nog niet vaststelbaar. De leraren beschikken in de regel niet over een concrete jaarplanning, maar noteren doorheen het jaar hun muzische activiteit op de genoemde 'muzische bewaker'.

Sommige leerkrachten markeren in het leerplan wat voor hun leerjaar aan de orde was, anderen doen dit dan weer volgens een eigen concept. Leerkrachten die hun aanbod digitaal bewaken, kunnen ook bij collega's (digitaal) te rade gaan voor enige afstemming. Bij elk leerjaar is in de gang een 'muzische draaimolen' voorzien met de vijf domeinen en waarop de leerkracht met post-it notes aangeeft welke activiteiten aan bod kwamen. Deze werkwijze laat toe dat leerkrachten elkaars muzisch aanbod kunnen aflezen. Soms is die muzische draaimolen (te) hoog geplaatst i.v.m. de leesbaarheid.

In het eerste leerjaar ligt horizontale samenhang tussen muzische vorming met Nederlands en (ex-)wereldoriëntatie voor de hand door het gebruik van onderwijsleerpakketten die aansluiten op elkaar. Diverse muzische domeinen zijn dan geïntegreerd, bv. bij het thema 'Beestenboel', Kunstige beroepen', e.a. In de andere klassen krijgen we een wisselend beeld i.v.m. de integratie van muzische activiteiten met andere leergebieden.

De school organiseert zelf en participeert aan initiatieven die de cultuureducatie ten goede komen en waarbij de pijlers 'beschouwen' en 'creëren' intentioneel ontwikkelingskansen krijgen. Zo is er een muzische namiddag bv. ter gelegenheid van carnaval, het ViVa-project waaraan telkens een muzische activiteit gerelateerd is, een toneel- en museumbezoek, poppenkastspel door de oudste kinderen voor de kleuterklas, bezoek aan een muzische school (MUDA - Evergem), voorstellingen in het gemeentelijk cultureel centrum ...

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i> <i>Leermiddelen</i>	De leraren laten zich positief uit over de ter beschikking zijnde verbruiks- en gebruiksmaterialen. Behalve courant materiaal dat in de klassen en/of gang aanwezig is, beschikt de school over een centraal 'magazijn' voor het kleuter- en voor het lager onderwijs. Muzische hulpmiddelen kunnen teamleden van elkaar (bv. dramakoffer) en uit de kleuterklas ontlenden. Een overzichtelijke inventaris die mogelijke hiaten aan het licht brengt en dienstbaar kan zijn voor aspirant-, tijdelijke en nieuwe leerkrachten op school, is niet aanwezig. Voor wat de klasinrichting betreft, liggen afspraken vast in bovengenoemd document 'Klasinrichting en klaswanden in de basisschool'. Voor muzische vorming gaat het hierbij meer om aandachtspunten dan concrete afspraken rond bijvoorbeeld het etaleren van kindrealisaties. In elke klas treffen we in mindere of meerdere mate muzische werken aan (vooral het domein beeld) die refereren aan bepaalde technieken maar waar de kindeigen inbreng en creativiteit ook vaststelbaar zijn. Ze zijn geafficheerd aan de klasdeur, de klaswand en in de gang. Van de overige domeinen (bewegingsexpressie, drama, muziek, media) wordt klasafhankelijk een en ander digitaal vastgelegd (dvd, schoolwebsite, klasblog).
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Leerkrachten verwoorden hoe ze -vaak op individuele basis- het proces en het product beoordelen. In gevarieerde bewoording heeft men het over toonmomenten in de klas en in de gang, een filmpje (cd) van een muzische creatie dat al eens naar de ouders gaat, een mondelinge evaluatie in de hoekenronde, kinderen die hun proces verwoorden en het product beoordelen ... De leerlingen krijgen deze ook geregeld mee naar huis. In deze goedbedoelde acties bemerken we weinig structuur en systematiek op schoolniveau. Aspecten van co- en peerevaluatie waartoe muzische vorming zich leent, vermeldt men zelden of niet. Overigens is nog geen nascholing georganiseerd rond 'breed evalueren' binnen maar ook buiten het leergebied muzische vorming. In het leerlingvolgsysteem kunnen de leerkrachten melding maken van de muzische evolutie en/of talenten en beperkingen van de leerlingen. In de schoolrapporten geven zowel leerkrachten als leerlingen beknopt hun eigen globale mening over de muzische component via een ordinale schaal (sterren). De relatie tussen aanleg en inzet is niet afleesbaar. Het zesde leerjaar participeert aan de eindtoetsen van OVSG. Globale gegevens zijn hierbij niet beschikbaar, gezien het proces per leerling is geëvalueerd. Afspraken daaromtrent binnen de scholengemeenschap zijn gepland.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De (extra) begeleiding voor muzische vorming volgt de werking van de overige leergebieden, met dien verstande dat deze overwegend tot de opdracht van de klasleerkracht behoort. Zie verder de rubriek 4.1 'Leerbegeleiding'.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De organisatie van het materieel welzijnsbeleid van de school (BVH) gebeurt in combinatie met het gemeentelijk patrimonium en een preventieadviseur van niveau 2 die verbonden is aan een extern controlebedrijf (SOLVA) en die is aangesteld voor het gemeenschappelijk, gemeentelijk preventiebeleid. Meerdere personeelsleden van de school nemen de verantwoordelijkheid op voor de dagelijkse werking op de school en de opvolging van de risicobeheersing. Ze volgen daarvoor de nodige opleiding. Aspecten van het onderhoud van de infrastructuur gebeuren in samenwerking met de 'Dienst Gemeentewerken'. Het onderhoud beperkt zich niet louter tot het contingent schooluren gezien de schoolgebouwen ook buiten de schooluren worden gebruikt door het verenigingsleven, buitenschoolse opvang, projecten ... Voor aanpassing en uitbreiding van de gymzaal is sedert vorig schooljaar een AGIO-dossier ingediend, waarbij ook sanitaire aanpassingen opgenomen zijn en/of in de toekomst opgenomen worden.

Tussen het vooronderzoek van de doorlichting en de afronding van de schoolfase werd aan een aantal verbeterpunten een oplossing gegeven: hindernissen op de speelplaats, herplaatsen van plafondtegels, het voorzien van passende picto's aan de toiletten, en (deels) wegwerken van losliggende bekabeling in de pc-klas. Sommige werken zijn gepland en zullen uitgevoerd worden door de gemeentelijke diensten: de stookplaats watervrij maken, een loshangende kabel aan de noodverlichting bevestigen (gymzaal), kapotte zonwering vervangen in enkele klassen.

Andere aanpassingen zijn voorzien op termijn, na beslissing door het schoolbestuur: de overdekte fietsenbergsplaats uitbreiden, een desolaat uitzijnde containerklas verwijderen (is niet meer in gebruik), de stenen bevloering van de bewegingsruimte voor de kleuters voorzien van een hygiënische en veilige vloerbekleding. De school zal stappen ondernemen om het zand in de zandbak(ken) te vervangen (is voorzien in het voorjaar), het rein houden van de toiletten door de kinderen (toezicht door leerkrachten van dienst), aangepaste tafels en stoelen voor de leerlingen: enkele oplossingen worden uitgetoetst (opstapjes onder de bank / een verhoogde lat als voetsteun).

Tijdens de schoolfase van de doorlichting werden volgende bijkomende vaststellingen gedaan: aan de gymzaal verspreiden de urinoirs een kwalijke geur, enkele gymtoestellen ogen sterk verouderd en/of zijn afgekeurd... weliswaar niet door een neutrale organisatie (evenwichtstoestellen, mattenkar, de gedemodeerde omkleedruimten). Er is geen aparte rust- en verzorgingsruimte voorzien voor zieke of gekwetste kinderen, het lerarenlokaal doet hier dienst als noodoplossing.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Een uitgeschreven visie op de evaluatiepraktijk treffen we aan in het schoolwerkplan. De functie ervan, het wat, hoe, waarmee, wie en wanneer evalueren zijn beknopt opgenomen, zo ook voor de rapporteringspraktijk als registratievorm van de evaluatie. Gelijkggerichtheid in de evaluatie- en registratiepraktijk stellen we in het kleuter- en lager onderwijs vast door onder meer het concept van het respectievelijk kleutervolgsysteem (KVS) en leerlingvolgsysteem (LVS) dat men doorheen de school handhaaft. In het lager onderwijs blijkt een uniforme aanpak van de evaluatie vooral uit de gehanteerde onderwijsleerpakketten. De leraren volgen grotendeels de voorziene proces- en productevaluatie. Waar deze niet voorhanden zijn, bepaalt de individuele leerkracht de aard, wijze en tijdstip van evalueren. Op vlak van rapporteren naar ouders leeft een vrij gelijkgerichte visie en aanpak. Om zoveel mogelijk ouders te bereiken hanteert de school diverse kanalen. Zo zijn er naast de eerder informele poortcontacten ook formele info- en ouderavonden. Behalve de schriftelijke mededelingen voor de ouders, betekenen de themanieuwsbrieven in de kleuterschool en eerste leerjaar evenals de schoolagenda's in de lagere school een gebruikelijk medium. Digitale media wendt de school aan voor nieuwsbrieven, schoolgebeurtenissen en voor individuele mailing. De klasblog is minder in gebruik, maar de schoolwebsite kan ook benut worden voor (visuele) evaluatie, bv. naar aanleiding van muzische creaties, vieringen en leeruitstappen. Zodoende worden de ouders degelijk en op een gevarieerde wijze geïnformeerd over de schoolwerking en de kindevoluitie. De school staat open voor vraaggestuurde contacten door de ouders.
- Ondersteuning** Uit de prioriteitenplanning van de voorbije jaren blijkt dat de evaluatiepraktijk niet intentioneel aan bod kwam en aan actualiteitswaarde inboet. Een werkgroep daaromtrent noch interne expertise blijken momenteel aanwezig. De leerkrachten genieten een zekere vrijheid om op de eigen wijze de kinderen te evalueren. Zoals hierboven aangegeven, beschikken de leerkrachten in de kleuterafdeling behalve over een schrift (...) voor losse notities voor zowat alle leergebieden en persoonlijkheidsaspecten ook over klaslijsten om deelvaardigheden te evalueren en te registreren. Deze worden periodiek overgebracht in het KVS. Dat laatste geeft een genuanceerde en transparante (kleuren)weergave van de evolutie op vlak van kennis, vaardigheden en houdingen bij elke kleuter. Er is ruimte voorzien voor schriftelijke commentaar. Beide gymleraren evalueren de kinderen op vlak van de motorische ontwikkeling en met aandacht voor persoonsaspecten. De gegevens worden ingeput in het KVS / LVS.

In de evaluatie- en rapporteringspraktijk van de lagere school neemt het schoolrapport een centrale plaats in. Het wordt in de regel zesmaal per jaar uitgereikt. Het december- en het junirapport is de synthese met cijfergegevens van de voorafgaande doelenrapporten voor de cognitief gerichte leergebieden, (behalve voor het decemberrapport in het eerste leerjaar). In de klassen van de eerste graad vermeldt men behalve de behaalde resultaten ook het gewenste minimum. In de klassen van de tweede en de derde graad noteert men de mediaan. De leesniveaus zijn doorheen de lagere school afleesbaar. Er zijn codes in gebruik voor gedifferentieerde rapportering. Driemaal per jaar rapporteren de leerkrachten over de leef- en leerevolutie. Zo ook over de muzische vorming, waarbij de domeinen overwegend expliciet vermeld zijn doch de inhouden soms weinig concreet zijn aangegeven. De relatie tussen aanleg en inzet is niet afleesbaar. Een toegevoegde commentaar verschaft nadere toelichting bij de gehanteerde schalen en codes. Voor het toekennen van het getuigschrift basisonderwijs liggen binnen de scholengemeenschap enkele criteria vast waarbij de klassenraad de totale persoonlijkheid van de leerling in rekening brengt.

De gymleraren hanteren overzichtslijsten op kind- en klasniveau voor deelvaardigheden. Via de schoolrapporten communiceren ze tweemaal per schooljaar hierover naar de ouders. Los daarvan worden wel eens brevetten uitgereikt i.v.m. atletiekdisciplines en zwemmen.

Doeltreffendheid De leerkrachten laten zich positief uit over de gehanteerde evaluatie- en rapporteringspraktijk. Het KVS / LVS betekent een handige leidraad voor de maandelijkse leerlingbesprekingen, de ouderavond en het MDO. Summatieve, semestriële toetsen worden voorzien in de klassen van de derde graad voor Nederlands en wiskunde. Soms sluiten die aan bij de methodetoetsen. In de schoolrapporten van de lagere school is het mogelijk de resultaten van de individuele leerlingen in de klasgroep te situeren doordat het gewenste minimum (eerste graad) en de mediaan (tweede en derde graad) is aangegeven. De evolutie van het leestechisch niveau kunnen ouders doorheen de leerjaren op een overzichtelijke wijze aflezen op basis van de oude en de nieuwe normering. De codes voor een gedifferentieerde rapportering zoals vermeld in de 'Toelichting bij het rapportmapje' treffen we eerder schaars aan. De benaming in de rapporten (leervakken, vak- en subonderdelen, ...) spoort niet met de eigentijdse benaming zoals vermeld in de eindtermen en in de leerplannen. Het is opvallend dat de technische aspecten (spelling, bewerkingen, technisch Frans, ...) het halen op domeinen die meer gericht zijn op inzichten en vaardigheden, zoals 'luisteren, spreken, meten, techniek ...' De leef- en leerattitudes zijn weinig gradueel opgebouwd doorheen de leerjaren en ze stroken niet met de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' en 'sociale vaardigheden'. Over ICT-vaardigheden communiceert men zelden of niet. De leermeesters lichamelijke opvoeding rapporteren eerder weinig over attitudes die specifiek zijn voor hun leergebied (fair play, aanvaardbaar omgaan met winnen en verliezen, veiligheid van anderen waarderen tijdens spel en sport, ...). De geschreven commentaar is sterk leerkrachtafhankelijk naar concretisering en inhoud. Taak- en persoonsgerichte commentaar zijn overwegend geformuleerd vanuit een positieve ondertoon. Deze varieert van

concrete tot generaliserende kindeigen omschrijvingen. Inbreng van leerlingen is in beperkte mate voorzien (cf. sterren). Bij de ouders blijft het bij een handtekening.

Ontwikkeling Het aspect 'evaluatie' binnen het onderwijsleerproces komt overwegend aan bod wanneer een of ander leergebied of persoonlijkheidsaspect centraal staat in de schoolontwikkeling ... zij het toch eerder impliciet. Zo is ook voor de leergebieden in de focus geen expliciete nascholing gevolgd of literatuur geraadpleegd over de wijze van evalueren, naar vorm en naar inhoud. Dit blijkt ook uit het nascholingsplan. Uit dat nascholingsplan leiden we verder af dat behalve voor wat betreft de teamnascholingen (cf. studiedagen) en in het kader van de permanente professionalisering, meer dan de helft van de teamleden niet heeft ingetekend voor een of ander onderwerp. En zij die wel intekenen doen dat veelal voor meerdere onderwerpen. Er liggen op school geen minimale verwachtingen vast ten aanzien van het volgen van nascholing. We kunnen niet gewagen van een nascholingscultuur, door het hele team gedragen.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De visie van de school op de leerbegeleiding, waarin de streefdoelen op lange(re) termijn vervat zijn, is globaal afleesbaar in het schooleigen opvoedingsproject: het ontwikkelingsproces van elk kind optimaal benutten, groei naar zelfstandigheid, de eigenheid van het kind waarderen ... Men gaat hierbij uit van het noodzakelijke evenwicht tussen de behoeften van elke leerling enerzijds en de draagkracht van de school anderzijds. Een zorgplan voor kinderen met extra behoeften is stapsgewijze ontstaan en resulteert in een zorgpiramide met schooleigen accenten. Deze laatste kwamen tot stand na communicatie en overleg met de teamleden. Ze zijn vertrouwd met de structuur en de inhoud. Wegens het toenemend aantal taalarme kinderen, zet men - overwegend in het kleuteronderwijs - sterk in voor de passieve en actieve basale taalverwerving. Dit schooljaar staan in het kader van de (extra)zorg de verdieping en concretisering van het M-decreet in de focus. De zorgcoördinator informeert zich hierover om het team daarin verder te instrueren, te begeleiden en te ondersteunen. Een vijftal jaar geleden is een talenbeleidsplan opgemaakt dat doelstellingen op school- en klasniveau vastlegt. Het heeft inmiddels aan actualiteitswaarde ingeboet, hoewel het zorgbeleid dat erachter steekt grotendeels herkenbaar is in de klaspraktijk.

Ondersteuning Om de evolutie van de kinderen op te volgen, is een strategie voorzien waarbij leerkrachten naast de geformaliseerde afspraken voor het bijhouden van het kleuter- en leerlingvolgsysteem een eigen werkwijze hanteren. Daarbij is in de kleuterschool aandacht voor lees-, wiskundige- en schrijfinitiatie evenals voor de emotionele en motorische ontwikkeling. In de lagere school legt men tweemaal per schooljaar de evolutie vast voor deelvaardigheden van Nederlands en wiskunde (LVS-tests). Aan het einde van de basisschool participeren de leerlingen aan genormeerde, netgebonden eindtoetsen.

Om het welbevinden van jonge kinderen te voeden en omdat meer taalarme kinderen de school bevolken, organiseert de kleuterschool onder meer een taalklas. Daarnaast leven diverse initiatieven in de aard van de socio-emotionele ontwikkeling van de leerlingen (ViVa-project, topspel, een gat in de haag, de klusklas ...)

Leerkrachten verwoorden hoe ze hun eerstelijnszorg realiseren. In het kleuteronderwijs heeft men het onder meer over gedifferentieerd contractwerk, hoeken met gedifferentieerd spelmateriaal, sorteren op meerdere kernmerken al of niet met negatie. Ook de muzisch talenten / beperkingen bij kleuters krijgen aandacht: de spiegel voorhouden bij de kindtekening, een gedifferentieerde aanpak en verwachtingen in de mengklas ...

In de lagere school voorziet men aangepaste opdrachten voor kinderen die voorop- of achterop raken (blauwe en groene scheurblokken), visuele ondersteuning met getalbeelden, het hapjesmonster ... Vanaf het derde leerjaar hergroepeert men de leerlingen klasoverschrijdend voor twee lestijden per week volgens het voortschrijdende beheersingsniveau en tempo voor wiskunde. De organisatie van de taal- en de leesklas zijn erop gericht talige vaardigheden te ontwikkelen en de leeshonger te stimuleren. De leerkrachten reiken ook voorbeelden van differentiatie aan in de muzische sfeer: middelen om introverte leerlingen toch tot expressie te brengen, talenten in de kijker, superjuf of -meester ... De gymleraren staan zelf in voor de eerste en tweedelijnszorg. Ze verwoorden enkele preventieve en curatieve acties. Er is nog niet stilgestaan bij de meerwaarde om de zorgleerkrachten evenzeer in te schakelen tijdens de lessen lichamelijke opvoeding, waardoor de interventies door de gymleerkrachten meer diepgang en tijdinvestering kennen voor kinderen met motorische of psychische problemen, bv. koprof, angst bij hoogtespelen, handenstand ...

Aan elke klas is een zorgleerkracht toegewezen die klasintern of -extern tegemoet komt aan schrandere of geretardeerde kinderen met een specifieke zorgvraag van cognitieve of van socio-emotionele aard. Samenwerking en interventies liggen in de sfeer van extra opdrachten, zoals de plusbundel, de breinbrekers, schrandere bij minder getalenteerde kinderen ... Ze nemen ook andere zorgtaken op zich en zijn betrokken bij de overgangsgesprekken naar de volgende klas, bij eventuele oudercontacten en ze nemen desgevallend genormeerde tests af. Het toegewezen aantal lestijden per klas kan in de loop van het schooljaar wijzigen volgens noodzaak. De zorgleerkrachten vernemen tijdig hun opdracht van de klastitularis via (in)formeel overleg en door het inkijken van het digitaal klasboek van de betrokken leerkracht. De zorgmedewerkers verwoorden voorbeelden van meerwaarde en effecten dank zij hun inbreng

De zorgcoördinator reikt voorbeelden aan van diverse initiatieven op school-,

klas- en kindniveau. Ze stuurt het zorgbeleid aan, staat in voor de organisatie van allerlei contacten met de diverse schoolactoren, is het aanspreekpunt voor zorgvragen, organiseert gesprekken (en woont deze bij waar nodig), bewaakt de zorgwerking op haar effectiviteit, centraliseert zorgmateriaal, ondersteunt bij de aanmaak van handelingsplannen, informeert teamleden rond specifieke problematieken (dysfasie, ASS, DCD, ...) en andere meer.

Zowat maandelijks is er een leerlingengesprek tussen de leerkracht en de zorgmedewerkers om de leerlingen procesmatig op te volgen en ad rem te interveniëren bij knippenlichten. Multidisciplinair overleg (MDO) wordt in de regel driemaal per schooljaar georganiseerd voor (mogelijke) risicokinderen, in aanwezigheid van een CLB-consulent. Dit overleg wordt voorbereid middels een klasscreening die een genuanceerd beeld geeft van elke leerling op vlak van sociale omgang, cognitieve testresultaten en (muzische) talenten. Voorts worden voor risicoleerlingen de acties genoteerd op basis van de diverse fasen uit het zorgcontinuüm.

De school werkt complementair samen met de externe hulpverleners (CLB, revalidatiecentra, logopedisten,...) voor wederzijdse afstemming van de leerinhouden, praktijktips en het aanreiken van hulpmiddelen. De leraren laten zich positief uit over de vlotte communicatie, zo ook met hulpverleners die buiten de schooluren en op initiatief van de ouders zijn ingeschakeld. Sommigen hanteren hierbij een heen-en-weerschrift waardoor ouders, leerkrachten en de hulpverleners de krachten kunnen bundelen. Communicatie en overleg met de diverse actoren is overigens een sterk gegeven binnen deze school. In die zin laten de teamleden zich ook positief uit over de samenwerking met de (huidige) CLB-medewerker die zowat wekelijks naar de school komt: de wachttijden zijn beperkt, een kind- of oudergesprek, een observatie evenals een testafname behoren tot de mogelijkheden. Het schoolbestuur voorziet ook in gratis naschoolse bijles, evenals avondstudie tegen betaling.

Doeltreffendheid Uit de resultaten van de LVS-test voor wiskunde en spelling blijkt overwegend dat het aantal leerlingen uit de betere zone (A-B) stijgt doorheen het schooljaar (en dus het aantal zwakke scores daalt). Soms zijn er grote en vreemde fluctuaties. Het leesniveau evolueert behoorlijk. De leerkrachten houden deze bij en voegen ze toe aan de schoolrapporten. Het is de stelregel dat de betrokken leerkrachten tijdens een personeelsvergadering de resultaten van (OVSG-) eindtests communiceren onder de vorm van wat goed is en waarop de school extra moet inzetten. Bij deze laatste bezint men over mogelijke bijsturingen, zoals het meer 'automatiseren' (bv. maal- en deeltafels) en strategieën afspreken (bv. bij de staartdeling). Een handelingsgerichte aanpak leidt tot concrete acties op kind- en klasniveau. Het werken met zorgfiches voor weerkerende problemen is niet in gebruik. Door zich te informeren over mogelijke acties die in de socio-emotionele sfeer liggen (verdraagzaamheid bevorderen, problemen uitpraten, anti-pestgedrag bevorderen, ...) slaagt de school erin alert te zijn voor mogelijke ontsporingen en passend op te treden bij onaanvaardbaar gedrag (No blame, de 'kakelcaravan', meidenvenijn ...). De lestijden op basis van de socio-economische status (SES) van de ouders en kinderen, gaan deels naar de zorgondersteuning en deels om kleiner

klasgroepen te vormen. We stellen vast dat de school zowat elk jaar één of enkele leerlingen na het vijfde leerjaar adviseert om het eerst leerjaar-B te volgen van het secundair onderwijs. Deze beslissing zou naar verluidt telkens weloverwogen en bewust gebeuren in het belang van de leerling.

Ontwikkeling Voor een permanente kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding is er frequent overleg tussen de klas- en de zorgleerkrachten evenals met de zorgcoördinator. Op niveau van de scholengemeenschap organiseert men driemaal per schooljaar overleg met de zorgcoördinatoren met als doel elkaar te verrijken en de werking te stroomlijnen. De zorgcoördinator informeert de leerkrachten (o.m. tijdens personeelsvergaderingen) over de huidige werking en over nieuwe (zorg)initiatieven. De school legt een overzicht voor van gevolgde nascholing in het kader van de zorg. Vooral teamleden betrokken bij de zorg gaan in op het aanbod. Bovendien beschikt de school over een aantal (recente) naslagwerken die de visie en de aanpak van kinderen met extra zorg faciliteren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het leiderschap krijgt vorm via de directie in samenspraak met de beleidsondersteuner en de zorgcoördinator die het kernteam uitmaken. Op de coördinerend directeur kan een beroep worden gedaan, zeker wanneer het om schooloverstijgende aangelegenheden gaat. Zo is een uniforme taalmethode in gebruik voor de vier betrokken scholen. Men wenst deze werking uit te breiden naar andere pedagogische en praktische aangelegenheden, bv. bij de keuze van een nieuwe wiskundemethode. De verantwoordelijke schepen van onderwijs houdt voeling met het reilen en zeilen middels zijn aanwezigheid bij diverse schoolaangelegenheden. Schooloverschrijdende samenkomsten worden al eens georganiseerd. De teamleden laten zich positief uit over deze schoolwerking en -leiding via het kernteam. De leraren in het lager onderwijs verwachten het engagement van de directie om zich mettertijd vertrouwd te maken met de specifieke doelstellingen en verwachtingen, zodat haar leidende en coachende functie ook daar ten volle tot haar recht komt.

Voor een participatief leiderschap krijgen meerdere werkgroepen een mandaat voor deeltaken van praktisch-organisatorische evenals van pedagogisch-didactische aard: de MOS-, anti-pest-, verkeers- ... werkgroep. Anderen engageren zich voor projecten en innovaties: de leesklas, de schoolrapporten, het ViVa-project ...

Zowat alle teamleden waarderen de inzet en de gedrevenheid van de directie evenals haar toegankelijkheid, aanspreekbaarheid en eventuele kritiek als deze terecht en onderbouwd is. Nieuwe leerkrachten op school weten zich vlug opgenomen en erkend als volwaardig lid. Ze kunnen een beroep doen op de beleidsondersteuner die ook als mentor fungeert. Ze prijzen de vlotte (samen)werking op school. De sfeer onder de teamleden wordt overwegend als collegiaal, soms amicaal bestempeld. De plooiën uit het verleden zijn inmiddels glad gestreken. De lerarenkamer is een ontmoetingsplaats die de humane evenals de professionele relaties versterkt.

De directie maakt werk van functioneringsgesprekken en evaluerende klasbezoeken. Uit de verslaglegging blijkt dat deze eerder vaststellend en vanuit een sterk positieve ondertoon zijn geformuleerd. Recent is de rubriek 'Aanbevelingen' toegevoegd zodat ook daar gerichte aandacht naartoe gaat, wat meteen handig is voor een volgend gesprek. Evaluatiegesprekken worden tot op heden gevoerd met leerkrachten die hun tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) zullen verwerven. De directie houdt voeling met wat leeft bij de teamleden en op de werkvloer via de vele informele momenten, de 'tien-minuten-gesprekken' naar het einde van het schooljaar en korte klasbezoeken, bijvoorbeeld naar aanleiding van een mededeling.

Visieontwikkeling De onderwijsgeevenden zijn in mindere of meerdere mate vertrouwd met de uitgangspunten van het 'Pedagogisch project' van de scholengemeenschap. Het is geconcretiseerd in de 'Missie van onze school', die op negen pijlers steunt en die verder uitgeschreven zijn in aandachts- en actiepunten. De klemtoon ligt op de aandacht voor de totale persoonlijkheid waarbij het belang van de cognitieve ontwikkeling, het gevoelsleven en de fysieke ontwikkeling een centrale plaats krijgen. Zodoende wil de school aanzetten geven en de basis vormen naar volwassenen die assertief, breeddenkend en verdraagzaam hun plaats en verantwoordelijkheid nemen in de veranderende samenleving, met als persoonlijk ultiem streefdoel: de zelfrealisatie. (Nieuwe) teamleden en ouders worden over deze uitgangspunten en streefdoelen geïnformeerd.

Naast deze streefdoelen op lange termijn heeft de school zicht op de gezamenlijke opdracht ten aanzien van kort(er) lopende projecten en prioriteiten. Zo worden innovaties soms opgestart met een beleids- of visietekst om de finale verwachtingen te duiden: gezondheids-, huiswerk-, ict-, MOS-, sport en bewegings-, talen- en verkeersbeleid. Niet alle hebben nog de nodige actualiteitswaarde. Zo beschikt de school over een talenbeleid dat op school- en leerkrachtniveau is uitgeschreven, maar dat weinig bekendheid heeft bij de onderwijsgeevenden. Uit het nascholingsplan blijkt dat alle leerkrachten de kans krijgen zich na te scholen voor diverse (innovatieve) onderwerpen. Verschillende teamleden gaan op het aanbod in, anderen totaal niet. De onderwerpkeuze dient niet noodzakelijk afgestemd op de (voorbij) schoolprioriteiten waardoor de slagkracht op schoolniveau veelal uitblijft en blijft steken bij individuele leerkrachten. Er worden anderzijds ook geen minimale verwachtingen gesteld aan teamleden waardoor sommige onderwijsgeevenden belangrijke onderwijsinnovaties dreigen te missen. Er is verder nog weinig gedacht aan een regeling om teamleden met een bijzondere expertise (bv. muzische vorming) nascholing te laten volgen om deze dan in te zetten als bezieler, coach, vraagbaak en aanspreekpunt op niveau van de scholengemeenschap (studiedagen leiden, demolessen verzorgen, leerlijnen coördineren, ...)

Besluitvorming Het belangrijkste kanaal voor wederzijds overleg en besluitvorming is de zowat maandelijks georganiseerde personeelsvergadering. De teamleden krijgen vooraf een agenda en kunnen (varia)punten toevoegen. Het verslag is voor iedereen ter beschikking. De teamleden bestempelen het verloop van deze bijeenkomsten als gedisciplineerd en gestructureerd. Ze worden als democratisch ervaren waar ieder zijn inbreng kan hebben. Zodoende versterkt de confrontatie van meningen de coherente beeldvorming inzake de opvoedings- en onderwijsopdracht. Ze betekenen voor velen vruchtbare momenten van deskundigheidsbevordering die de visie en de aanpak stroomlijnen. Daartoe worden diverse organisatievormen aangewend: een plenaire start gevolgd door werken in deelteams, specifieke bijeenkomsten voor subgroepen, bv. kleuter- en lager onderwijs op een ander tijdstip ... Voor beslissingen wordt een compromis nagestreefd en waar het kan een consensus of unanimititeit. Stemmen (bv. via handopsteking) is geen gebruikelijke - en ook geen aan te bevelen - manier op tot besluitvorming te komen, al behoort het

tot de mogelijkheden.

Het komt ook voor dat de beslissingen achteraf genomen worden door het kernteam, na de teamleden gehoord te hebben. Naar verluidt beschikt de directie over voldoende slagkracht en ruggengraat om beslissingen niet (blijvend) uit te stellen of voor zich uit te schuiven, bv. bij klasmutaties, toewijzen (zorg)lestijdenpakket, materiaal-aanschaf ...

Het is niet gebruikelijk om een eindschooljaar evaluatie te organiseren en daaruit de prioriteiten of een prioriteitenordening voor de toekomst op te maken. We stellen vast dat de voorbije jaren tal van onderwerpen tegelijk in de focus stonden, wat de diepgang en de effecten op de werkvloer bezwaart en afzwakt. Zo staan dit jaar een vijftal diverse onderwerpen centraal in de vernieuwing ... daar waar de draagkracht van een normaliter één -maximum twee- prioriteiten aankan. Op basis van de wat tegenvallende resultaten van de OVSG-toetsen voor wiskunde, werd dit jaar geopteerd om onder meer wiskunde onder de loep te nemen ... een terechte keuze! Een strategisch plan waarbij voor de gekozen prioriteit de uiteindelijke streefdoelen zijn vastgelegd, gekoppeld aan een tijdspad en eventuele taakverdeling die finaal leidt tot formele afspraken, konden we niet meteen vaststellen.

Kwaliteitszorg Om de onderwijskwaliteit te bestendigen en op te voeren, bekwaamt de directie zich in nascholingen die haar leidinggevende functie ten goede komt. Zo is een sessie gepland i.v.m. 'Technieken met betrekking tot schoolmanagement'. Ze streeft naar een participatieve beleidsvoering waarin alle teamleden zich maximaal betrokken en geëngageerd weten. Om de schoolwerking af te stemmen op de behoeften en noden van alle actoren is een tweetal jaar terug een tevredenheidsenquête uitgevoerd bij de ouders. Naar verluidt bleek daaruit een grote mate van welbevinden. Enkele verbeterpunten lagen in de sfeer van materiële aanpassingen: kwaliteit van de maaltijden, hygiëne in een sanitair blok, ... Leerkrachten zijn nog niet bevraagd, zo ook niet onder de vorm van een bottom-up bevraging. Wel kunnen leerkrachten altijd terecht met vragen en bedenkingen bij de directie. De leerlingen (van bijvoorbeeld de bovenbouwklassen) zijn nog niet bevraagd naar hun mate van tevredenheid over diverse schoolaangelegenheden. Dergelijke bevraging zit naar het zeggen van de directie in de pijplijn a.d.h.v. van het zelfevaluatieinstrument van de onderwijsinspectie. Signalen komen nu vanuit de leerlingenraad die geïnstalleerd is voor de klassen van de derde graad. De vertegenwoordigers worden gekozen door alle kinderen en de raad komt maandelijks samen. Onder meer de spelkoffers op de speelplaats zijn er gekomen door de leerlingenraad.

Uit de resultaten van de genormeerde OVSG-tests aan het einde van de basisschool leiden we af dat er geen constante is bij de domeinen van de leergebieden 'Nederlands' en 'mens en maatschappij evenals 'wetenschappen en techniek'. Sommige domeinen scoren in de ene klas beduidend hoger en in de andere klas dan weer lager. Zo zijn er ook opmerkelijke schommelingen over de laatste drie jaren heen. Voor het leergebied wiskunde scoorden de leerlingen in het schooljaar 2012-2013 behoorlijk goed tot goed; in het schooljaar 2013-2014 lagen de gemiddelden enkel voor de domeinen getallen, hoofdrekenen en cijferen normaliter boven het gemiddelde van de referentiegroep; aan het einde van het vorige schooljaar lagen de behaalde resultaten voor alle domeinen beneden het gemiddelde van de referentiegroep.

Deze resultaten worden normaliter door de leerkrachten van het zesde leerjaar gecommuniceerd op een daaropvolgende personeelsvergadering (september). Grondige analyse van de resultaten én bijsturingsacties (voor de hele lagere school) dringen zich op. Naar verluidt staat deze in de nabije toekomst gepland als een prioritair aandachtspunt. Resultaten van outcomes (oudleerlingen) zijn te partieel en de aanwezige gegevens te globaal om er conclusies uit te formuleren.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen in voldoende mate.

Leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen.

Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces.

Leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen.

Leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groepeeringsvormen die de communicatie en interactie tussen de leerlingen bevorderen.

Leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen in kaart brengt. De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van sommige teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de strategieën om het opvoedings- en leeraanbod te conformeren met de leerplannen doorheen de basisschool;
- de aandacht voor verticale samenhang binnen de leergebieden en persoonlijkheidsaspecten in de kleuterschool;
- het afstemmen van de wiskundemethode op de leerplannen in de lagere school.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de hele zorgwerking in haar diverse geledingen met interne en externe hulpverleners in de basisschool;
- het gebruik van diverse werkvormen in de klaspraktijk in de basisschool;
- de aanwezige expertise voor muzische vorming in de kleuter- en in de lagere school;
- de aandacht voor (extra murale) kunsteducatie in de beide niveaus;
- het KVS en het LVS dat een genuanceerd totaalbeeld verschaft van de voortschrijdende ontwikkeling van de kinderen doorheen de basisschool;
- de aanwezige naslagwerken en gevolgde nascholingen door de zorgmedewerkers in de kleuter- en in de lagere afdeling;
- de overwegend kindvriendelijke en gestructureerde inrichting van de klassen in beide niveau;
- de planningsdocumenten op lange, intermediaire en korte termijn in de kleuterschool;
- de organisatie van de taalklas voor taalarme kinderen;
- de geformaliseerde afspraken en initiatieven bij de overgang van de kleuter- naar de lagere school.

Wat betreft het algemeen beleid

- de waardering van de teamleden t.a.v. het gevoerde beleid (kernteam);
- de gedreven inzet, betrokkenheid en communicatie van en met de directie;
- de communicatiekanalen vanuit de school met de diverse schoolactoren;
- de organisatie, de besluitvorming en de effecten van de personeelsvergadering;
- de aanwezigheid en het functioneren van werkgroepen;
- de inspanningen door de directie en het schoolbestuur om tegemoet te komen aan de materiële ondersteuning van de leerkrachten en van de leerlingen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de beperkte materiaalinventaris uitbreiden naar andere leergebieden en persoonlijkheidsaspecten in de kleuter- en in de lagere afdeling;
- de benomen tijd voor dagelijkse rituelen in de kleuterklas bewaken en desgevallend reduceren;
- de bevoering van de gymruimte voor de kleuters aanpassen i.v.m. hygiëne en veiligheid.
- in de lagere school de resultaten voor wiskunde grondig analyseren en verbeteringsacties uitzetten;
- eenzelfde onderwijsleerpakket hanteren voor wiskunde doorheen de lagere afdeling;
- aanpassingen doorvoeren in het schoolrapport van de lagere school voor een meer volledige weergave van het leerlingenbeeld en -evolutie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- breed toepasbare leerstrategieën (heuristieken) beter op elkaar afstemmen doorheen de basisschool;
- voor de kleuter- en de lagere afdeling voldoende naslagwerken voorzien voor het inhoudelijk aanbod van muzische vorming;
- de inschakeling van zorgleerkrachten overwegen tijdens lessen lichamelijke opvoeding in beide niveaus.
- de jaarplanningen met thema's (en focusdoelen) ter beschikking stellen van alle kleuterleerkrachten;
- afspraken vastleggen betreffende de visuele ondersteuning aan de klaswand voor wiskunde aspecten in de lagere school;
- horizontale samenhang tussen wiskunde en andere leergebieden (waaronder lichamelijke opvoeding) effectueren in de lagere afdeling;
- in de lagere school afspraken vastleggen met de klasleerkrachten i.v.m. autocorrectie door leerlingen;
- nascholing voorzien rond 'breed evalueren' (waaronder toetsaanmaak) in de lagere school.

Wat betreft het algemeen beleid

- afspraken vastleggen i.v.m. (minimale) individuele nascholing: frequentie / onderwerpskeuze doorheen de basisschool;
- overwegen om de interne expertise voor muzische vorming ten dienste te stellen van de basisschool en de scholengemeenschap;
- het aantal schoolprioriteiten reduceren en hiervoor een strategie uitzetten die leidt tot formele afspraken;
- zich als directie verder bekwamen in de klaswerking van de lagere school (i.f.v. coachen en evalueren);
- de herwerkte weekplanning in de lagere school bewaken op haar realisatie, deze aan het einde van het schooljaar evalueren en in voorkomend geval bijsturen. Deze afspraken formaliseren en borgen;
- de centrale netgebonden OVSG-toetsen aan het einde van de basisschool als hefboom hanteren voor de optimalisering van de onderwijskwaliteit.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- In het schoolreglement de recente regeling opnemen i.v.m. leerlingen die het getuigschrift basisonderwijs niet behalen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het kleuteronderwijs en het lager onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Marc BOONE de inspecteur-verslaggever	Christine DE BAETS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	